

Domovská stránka>Vaše práva>Základné práva>Osvedčené postupy členských krajín týkajúce sa Charty
Osvedčené postupy členských krajín týkajúce sa Charty

Grécko

Verejné politiky, ktoré podporujú využívanie charty a informovanosť o nej medzi zákonodarnými a správnymi orgánmi, orgánmi presadzovania práva a justíciou.

Charta základných práv je neoddeliteľnou súčasťou gréckeho právneho poriadku, ktorú grécki sudcovia takisto posudzujú z vlastnej iniciatívy, a otázka jej porušenia môže byť vznesená pred Štátnou radou (*Symvoulio tis Epikrateias*) a Najvyšším súdom Grécka (*Áreios Págos*). Všetci verejní činitelia, a najmä zástupcovia polície ako príslušníci orgánov presadzovania práva sú takisto povinní dôsledne uplatňovať ústavné, trestné a procesné ustanovenia, ktorými sa zaručujú ľudské práva.

Grécko úzko spolupracuje s kontrolnými orgánmi medzinárodných organizácií a robí všetko, čo je v jeho silách na zaručenie ľudských práv. V tejto súvislosti pravidelne realizuje inštitucionálne iniciatívy s cieľom zabezpečiť, že sa dodržiavajú kritériá a záväzky vyplývajúce z medzinárodných dohovorov o ochrane týchto práv, akým je Charta základných práv. Typickým príkladom je zákon č. 4443/2016 o zabezpečovaní rovnakého zaobchádzania s jednotlivcami bez ohľadu na rasový alebo etnický pôvod, v ktorom sa priamo odkazuje na požiadavky Charty základných práv EÚ a konkrétne na jej článok 21.

Nástroje, ktoré pomáhajú lepšie pochopiť chartu a to, kedy sa uplatňuje

Prokuratúra na najvyššom súde (*Eisangelía Areíou Págu*) zasiela v rámci spolupráce s Agentúrou Európskej únie pre základné práva (FRA) všetkým prokuratúram na odvolacom súde (*Eisangelíes Efeión*) a prokuratúram na súde prvého stupňa (*Eisangelíes Protodikón*) v Grécku písomné príručky agentúry, ak sú k dispozícii, a po tom, ako grécky expert poskytne agentúre príslušné oznámenie, zasiela e-mailom odkazy agentúry, ktoré umožňujú prístup k jej nedávno publikovaným príručkám týkajúcim sa trestov odňatia slobody a alternatívnych opatrení, obetí násilných trestných činov, maloletých osôb, ochrany zraniteľných skupín a menšín atď. Okrem toho sa výročná správa agentúry posielala e-mailom všetkým gréckym prokuratúram na odvolacom súde a prokuratúram na súde prvého stupňa.

Grécki prokurátori sa navyše môžu v rámci pokračujúcej spolupráce medzi prokuratúrou na Najvyššom súde (ako partnera) a Európskou sieťou odbornej justičnej prípravy (EJTN) zúčastniť na študijných návštevách v inštitúciách EÚ, ako je Súdny dvor Európskej únie, Európsky súd pre ľudské práva, Agentúra Európskej únie pre základné práva (FRA) atď.

A napokon obežníky prokuratúry na Najvyššom súde, ktoré sa vydávajú v súvislosti s rozhodnutiami Európskeho súdu pre ľudské práva a ktoré sú určené gréckym prokuratúram na odvolacom súde a prokuratúram na súde prvého stupňa, sa zverejňujú na webovom sídle [prokuratúry na Najvyššom súde](#) s cieľom poskytovať všeobecné usmernenia na predchádzanie súvisiacim porušeniam článkov Európskeho dohovoru o ľudských právach (EDLP).

Grécka polícia vydáva z času na čas pre svojich zamestnancov konkrétnejšie pokyny, príručky a usmernenia týkajúce sa ochrany a dodržiavania ľudských práv.

Štát a jeho jednotlivé orgány sú najmä na základe obežného pokynu č. 7100/25/14-8 z 8. novembra 2014 vydaného náčelníkom gréckej polície s názvom „Riešenie rasizmu, xenofóbie a diskriminácie počas policajnej práce“ povinné nepoškodiť pri výkone štátnej moci ľudskú dôstojnosť vo všeobecnosti, bez ohľadu na akýkoľvek rozlišovací znak, ktorý daná osoba môže mať, a prijímať aktívne opatrenia na predchádzanie takémuto trestnému činu.

V prezidentskom dekrete č. 254/2004 o kódexe správania príslušníkov orgánov presadzovania práva sa zároveň stanovuje nielen všeobecná povinnosť rešpektovať ľudskú dôstojnosť a chrániť ľudské práva, ale aj konkrétnejšie ustanovenia o správaní sa príslušníkov orgánov presadzovania práva počas policajnej práce, a to vždy z hľadiska ľudských práv.

Zamestnancom gréckej polície sa z času na čas poskytujú príručky, ako napríklad: „Príručka dobrého správania sa gréckej polície voči náboženským a zraniteľným sociálnym skupinám“, „Nenávistný prejav: zdroj rasizmu vo verejných prejavoch“, ktorú financovalo ministerstvo spravodlivosti (*Ypourgeio Dikaiosýnis*) s podporou Rady Európy, „Policajná činnosť v prípade trestných činov z nenávisťi voči lesbám, gejom, bisexuálnym, transrodovým a intersexuálnym osobám (LGBTI)“ Rady Európy, „Prístup verejnej správy k rasovo motivovanej trestnej činnosti“ Národnej rady proti rasizmu a intolerancii a „Príručka interkultúrneho vzdelávania“ Centra pre bezpečnostné štúdie.

V tejto súvislosti je potrebné vziať na vedomie, že oddelenia a úrady sa zapájajú do boja proti rasovo motivovanému násiliu s cieľom účinne bojovať proti násiliu, ktoré má podľa všetkého rasistickú motiváciu alebo pozadie a zameriava sa na konkrétnych jednotlivcov alebo skupiny jednotlivcov. Okrem toho sa v celom Grécku zriadili služby zaoberajúce sa domácim násilím s cieľom účinne reagovať na prípady domáceho násillia a chrániť obeť.

Pokiaľ ide o odbornú prípravu zamestnancov polície v záležitostiach týkajúcich sa ochrany ľudských práv, je potrebné poznamenať, že učebné plány Škôl pre dôstojníkov a policajtov gréckej polície zahŕňajú na základnej úrovni modul „Ľudské práva“ ako samostatný predmet (učebné plány orientačne zahŕňajú tieto oblasti: medzinárodná ochrana základných práv, ochrana práv v EÚ, orgány základných práv a príjemcovia týchto práv, rasizmus – xenofóbia, osobná sloboda a bezpečnosť, ochrana detí, žien a pracovnoprávných vzťahov, zákaz mučenia, menšiny atď.).

Pokiaľ ide o odbornú rekvalifikáciu, zamestnanci gréckej polície sa v Grécku aj v zahraničí pravidelne zúčastňujú na špeciálnej odbornej príprave a seminároch o legislatívnom rámci na ochranu ľudských práv (napr. identifikácia motívov rasovo motivovaného násillia, ľudské práva a policajná etika, základné práva a policajný étos, prístup k zraniteľným sociálnym skupinám a ich riadenie, riešenie domáceho násillia a ochrana obetí atď.).

Grécka polícia okrem toho spolupracuje s ďalšími orgánmi a úradmi, ktorých cieľom je zabezpečovať dodržiavanie a ochranu ľudských práv pri práci polície [ako napríklad s Európskym výborom Rady Európy na zabránenie mučeniu a neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu (CPT), pracovnou skupinou Organizácie Spojených národov pre svojvoľné zadržovanie, Agentúrou Európskej únie pre základné práva (FRA), Národným mechanizmom na vyšetrovanie svojvoľných incidentov gréckeho ombudsmana (*Synigoros tou Polití*), Generálnym sekretariátom pre rodinnú politiku a rodovú rovnosť, gréckou Národnou komisiou pre ľudské práva (*Ethnikí Epitropí gia ta Dikaiómata tou Anthrópou*), ako aj s mimovládnyimi organizáciami – Úsmev dieťaťa, Európska sieť proti násiliu, pričom všetky pôsobia v kontexte riadenia incidentov domáceho násillia atď.].

Komisia v rámci novej stratégie týkajúcej sa charty vyzvala členské štáty, aby okrem iného určili kontaktné miesto pre záležitosti týkajúce sa charty s cieľom uľahčiť koordináciu a spoluprácu. Ministerstvo spravodlivosti prijalo výzvu Komisie a určilo v rámci ministerstva kontaktné miesto na posilnenie zapájania a príspevku ministerstva k vykonávaniu charty vnútroštátnymi orgánmi. Ako kontaktné miesto sa určilo Riaditeľstvo pre ľudské práva a udeľovanie milosti ministerstva spravodlivosti. Iniciatíva je založená na spolupráci medzi ministerstvom spravodlivosti a ministerstvom zahraničných vecí (oddelenie ministerstva zahraničných vecí pre právo Európskej únie), pričom cieľom kontaktného miesta je na jednej strane uľahčovať tok informácií a najlepších postupov týkajúcich sa charty a na druhej strane koordinovať úsilie zamerané na rozvoj iniciatív na účely účinného vykonávania charty v Grécku. Grécko

dostalo pochvalu za túto iniciatívu počas videokonferencie pracovnej skupiny pre základné práva, občianske práva a voľný pohyb osôb (FREMP) a ostatné členské štáty boli vyzvané, aby si takisto osvojili túto prax.

Okrem toho bol generálnemu riaditeľovi Národnej školy sudcov zaslaný list so žiadosťou o zaradenie kurzu o Charte základných práv EÚ, ako aj seminárov o jej praktickom vykonávaní do učebných plánov v akademickom roku 2021/2022. Riaditeľ vo svojej odpovedi uznal, že účinné vykonávanie Charty základných práv EÚ na účely posilnenia dôveryhodnosti a medzinárodnej úlohy Grécka je vynikajúcou iniciatívou ministerstva spravodlivosti a zdôraznil pomoc Národnej školy sudcov pri realizácii uvedenej iniciatívy. Podľa získaných informácií bol kurz o Európskom dohovore o ľudských právach a charte zaradený do predvstupových učebných plánov všetkých odborov školy. Okrem toho sa v spolupráci s Európskou komisiou naplánovali na školský rok 2021/2022 semináre o podpore vykonávania Charty základných práv EÚ určené sudcom a prokurátorom vo funkcii.

Napokon bola zriadená pracovná skupina o Charte základných práv EÚ zložená zo zástupcov ministerstva spravodlivosti, kancelárie námestníka ministra G. Kotsirasa, kancelárie generálneho tajomníka ministerstva spravodlivosti, Generálneho sekretariátu pre právne a parlamentné záležitosti a oddelenia pre právo Európskej únie osobitného právneho odboru ministerstva zahraničných vecí.

Keďže účinné vykonávanie Charty základných práv EÚ na základe odporúčaní Komisie uvedených v jej novej stratégii je pre Grécko najvyššou prioritou, zvažujú sa ďalšie iniciatívy na splnenie tohto cieľa. Napríklad: vytvorenie mechanizmu na podporu kontaktného miesta za účasti zástupcov viacerých ministerstiev, zvyšovanie informovanosti a vedomostí členov právnických profesií o otázkach vykonávania charty, a to prostredníctvom seminárov a prednášok v podaní špecializovaných gréckych a zahraničných príslušníkov právnického povolania, ako aj sudcov Súdneho dvora Európskej únie, neustále monitorovanie judikatúry Súdneho dvora Európskej únie a Európskeho súdu pre ľudské práva vzhľadom na vývoj judikatúry a jej dosah na vnútroštátnej úrovni, nepretržitá spolupráca s inými vnútroštátnymi orgánmi pre ľudské práva, ďalší dôraz na doplnenie analýzy vplyvu regulácie, pokiaľ ide o ustanovenia týkajúce sa Charty základných práv, po konzultácii s ministerstvom usilujúcim sa o presadzovanie.

Využívanie a presadzovanie nástrojov na výklad charty, ktoré vyvinuli iné krajiny EÚ alebo iné zainteresované strany v EÚ

Spolupráca so zainteresovanými stranami na podporu využívania Charty základných práv Európskej únie a informovanosti o nej

Príklady spolupráce medzi obhajcami práv a vnútroštátnymi orgánmi, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti o charte a jej lepšiemu využitiu

Ministerstvo spravodlivosti

Generálny sekretariát pre rodinnú politiku a rodovú rovnosť – poradné centrá pre ženy trpiace násilím

Grécky ombudsman

Výskumné centrum pre rodovú rovnosť (Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας – KETHI)

Národné centrum sociálnej solidarity (Εθνικό Κέντρο Κοινωνικής Αλληλεγγύης – EKKA)

Grécka rada pre utečencov (Ελληνικό Συμβούλιο για τους Πρόσφυγες)

Grécky helsinský monitor (Ελληνικό Παρατήριτο των Συμφωνιών του Ελσίνκι)

Amnesty International – grécka sekcia (Διεθνής Αμnistία – Ελληνικό Τμήμα)

Príklady spolupráce medzi vnútroštátnymi orgánmi a akademickou obcou, ktoré prispievajú k lepšej informovanosti o charte a jej lepšiemu využitiu

–

Príklady mimovládnych iniciatív, ktoré podporujú využívanie charty a informovanosť o nej vo vašej krajine

Grécky orgán pre ochranu údajov (Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα) koná v rámci špecifického legislatívneho rámca na ochranu údajov.

Úrad sa v tejto súvislosti, a najmä pri vydávaní stanovísk a skúmaní prípadov odvoláva predovšetkým na právo na ochranu osobných údajov uvedené v článku 8 Charty základných práv EÚ, ako aj na súvisiace právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života uvedené v článku 7.

Orgán okrem toho dlhodobo spolupracuje s Agentúrou EÚ pre základné práva, konkrétne s orgánom EÚ, ktorý je primárne zodpovedný za ochranu základných práv. Táto spolupráca spočíva v poskytovaní pomoci prostredníctvom komentárov k príslušnej príručke o ochrane osobných údajov vydané agentúrou a prekladu tejto príručky, v pravidelných príspevkoch k obsahu štvrtročných/mesačných správ vypracovaných agentúrou prostredníctvom gréckeho národného prepojenia (Riaditeľstva pre legislatívnu prácu, medzinárodné právne vzťahy a medzinárodnú justičnú spoluprácu ministerstva spravodlivosti), ako aj v monitorovaní týchto správ.

Tento orgán napokon bežne využíva nástroje, ktoré vyvinula uvedená agentúra, ako je informačný prehľad (ktorý je výsledkom spolupráce medzi agentúrou a koordinačnou skupinou pre dohľad nad systémom Eurodac – so zapojením Gréckeho orgánu pre ochranu údajov) určený vnútroštátnym orgánom zodpovedným za záležitosti týkajúce sa azylu, pričom grécky orgán tento prehľad v súčasnosti prekladá, aby ho mohol umiestniť na svoje webové sídlo a poslať uvedeným orgánom.

Posledná aktualizácia: 25/04/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.